

Gemeente
West
Maas en
Waal

Collegeprogramma 2022-2026

Bijdragen aan het levensgeluk van onze inwoners

Vastgesteld door het college van B&W
van de gemeente West Maas en Waal
op 28-03-2023

Inleiding

Het bestuur (gemeenteraad en college van burgemeester en wethouders) en de organisatie van de gemeente zetten zich dagelijks met hart en ziel in voor de inwoners van West Maas en Waal. Deels op basis van landelijk beleid en deels met het eigen lokale beleid.

Om nog beter aan te tonen wat het effect en het rendement is van gemeentelijk beleid en de gemeenschapsgelden die worden besteed, voert de gemeente *in de periode 2022 t/m 2026* maatschappelijke effectsturing in. Dit betekent concreet dat de gemeente nog beter aan de inwoners aantoont dat gemeenschapsgelden zorgvuldig en zinnig besteed worden én wat het effect & rendement is van deze bestedingen.

Let wel, niet alle werkzaamheden zijn geschikt voor verantwoording met maatschappelijke effectsturing. Werkzaamheden die voortkomen uit een opgave (bijvoorbeeld woningbouw) zijn wat betreft verantwoording beter geschikt voor resultaatsturing.

Verantwoorden op basis van maatschappelijke effectsturing is nieuw voor de gemeente. In deze bestuursperiode krijgt dit vorm en inhoud, echter de gemeente gaat door een leerproces en zal niet van vandaag op morgen maatschappelijke effectsturing tot in de puntjes realiseren. Daarom geven we in dit collegeprogramma mogelijke indicatoren aan. Het voert vooralsnog te ver om in dit collegeprogramma de technische wijze van effectmeting op te nemen.

Maar elke reis begint met een eerste stap en dit collegeprogramma vormt de basis voor maatschappelijke effectsturing. Concreet betekent dit dat het college, onder andere op basis van het coalitieprogramma, de volgende stappen heeft gezet:

1. Het college heeft een missie geformuleerd waaraan alles wat de gemeente doet moet bijdragen.

*Het is de missie van de gemeente West Maas en Waal om
bij te dragen aan het levensgeluk van haar inwoners.*

2. Naast de missie heeft het college ook een visie voor West Maas en Waal geformuleerd die aangeeft hoe de gemeente er aan het einde van de huidige bestuursperiode uitziet.

In 2026 is West Maas en Waal een open & groene gemeente met karakteristieke kernen.

De gemeente groeit verantwoord en biedt passende en duurzame woningen/woonvormen voor haar inwoners. Toegang tot zorg is laagdrempelig en nagenoeg zonder wachtlijsten.

Het voorzieningenniveau en de economische & recreatieve bedrijvigheid passen bij de maat van de gemeente. Inwoners voelen zich veilig & thuis in West Maas en Waal en bezoekers komen en verblijven er graag.

De missie en de visie vormen de basis waar de werkzaamheden van de gemeente aan bijdragen. Het mag duidelijk zijn dat de visie (het vergezicht van 2026) nader ingevuld moet worden. Het collegeprogramma geeft deze invulling en is met dit doel opgesteld. Dit leidt tot de volgende opzet/werkwijze:

1. Elk programma dient bij te dragen aan het realiseren van de missie en visie van de gemeente, zodat de som van programma's hier een complete invulling aan geeft. De missie en de visie vormen de kapstok voor de huidige bestuursperiode.
2. Per programma is een deelvisie opgesteld die bijdraagt aan de totaalvisie. Dit maakt inzichtelijk wat welk programma bijdraagt aan het toekomstbeeld van de gemeente in 2026.
3. Per programmaonderdeel is een maatschappelijk effect opgesteld dat aangeeft wat de gemeente binnen het betreffende onderdeel wil bereiken voor haar inwoners.
4. Per programmaonderdeel zijn doelstellingen (in overleg met de portefeuillehouders en teammanagers) opgesteld die de gemeente nastreeft om het gewenste maatschappelijke effect mee in te kleuren. Deze doelstellingen hebben een reikwijdte van één tot vier jaar.
5. Per programmaonderdeel zijn voor de realisatie van de doelstellingen (in overleg met de portefeuillehouders en teammanagers) concrete activiteiten benoemd. Deze activiteiten hebben een reikwijdte van één jaar (of meerdere jaren).

Het werken met activiteiten vanuit een uitvoeringsprogramma zorgt ervoor dat de gemeente bij de realisatie van de doelstellingen continu kan inspelen op de actualiteit. Het collegeprogramma blijft zo enerzijds een dynamisch document met een helder kader voor de lange termijn. Anderzijds vormen de doelstellingen en maatschappelijke effecten de basis voor de dialoog tussen college en de gemeenteraad, waarmee de invulling van de missie, de visie en de maatschappelijke effecten wordt bewaakt.

In dit collegeprogramma zijn de activiteiten weergegeven voor de periode 2023 t/m 2026. Jaarlijks kan bij de voorjaarsnota het tijdpad worden gespecificeerd op basis van de actualiteit.

Programma 1. Wonen, werken en recreëren

Missie gemeente West Maas en Waal

Bijdragen aan het levensgeluk van inwoners

Door een leefomgeving te faciliteren die is afgestemd op de behoefte van de inwoners.

Deelvisie Wonen, programma 1

Voor inwoners zijn passende, duurzame woonvormen beschikbaar. De basisvoorzieningen passen bij de maat van de gemeente en er is oog voor een open en groene leefruimte.

Maatschappelijk effect

West Maas en Walers zijn tevreden met hun woonplaats

Doelstellingen

1. Realiseren van passende groei in de kernen (totaal 1.070 nieuwe woningen tot 2030), met behoud van het karakter en de omvang van de kernen.
2. Realiseren van spreiding van nieuwe woningen over de kernen.
3. Realiseren van voldoende betaalbare nieuwe woningen (sociale huur, midden-huur en betaalbare koop).
4. Stimuleren en faciliteren van het verduurzamen van de bestaande woningvoorraad.
5. Realiseren van meer levensloopbestendige woningen en passende en duurzame woonvormen wonen in alle kernen.
6. Realiseren van een goede ontsluiting tussen nieuwe woonwijken en de kernen.
7. Realiseren van toekomstbestendige basisvoorzieningen.

Indicatoren

Woonplaatstevredenheidpercentage:	Leefomgeving wordt als aantrekkelijk ervaren door inwoners in relatie tot percentage waar de woonvisie 2022 is toegepast
Woonverduurzamingspercentage:	Aantal circulaire bouwprojecten in de gemeente + het percentage hernieuwde elektriciteit + het percentage toepassing woonvisie 2022 in relatie tot het totale woningaanbod.

Activiteiten 2022 - 2026

- Realisatie uitvoeringsagenda woonvisie 2022.
- Kleinschalige en grootschalige woningbouwontwikkeling.
- Ontwikkeling en realisatie acties woonzorgvisie.
- Vaststellen omgevingsvisie kernen.
- Onderzoeken mogelijkheden nut en noodzaak van herbestemmen recreatiewoningen binnen de nieuwe in ontwikkeling zijnde visie 'recreatie en toerisme'.

Deelvisie Werk, programma 1

Werk en economische ontwikkeling zijn in balans met de leefbaarheid en het milieu/klimaat. Bedrijventerreinen groeien waar mogelijk, zijn goed bereikbaar én het vrachtverkeer is geweerd uit de kernen. Er zijn alternatieven voor het 'klassieke' boerenbedrijf, bestaande bedrijfslocaties zijn hergebruikt om verpaupering tegen te gaan én nieuwe bedrijven (mkb) versterken bestaande bedrijven.

Maatschappelijk effect:

Een duurzame en maatschappelijk verantwoorde lokale economie met een sterke werkgelegenheid.

Doelstellingen

1. Bedrijven faciliteren bij uitbreidingen, verplaatsing en/of vestiging, ten behoeve van het bevorderen van werkgelegenheid.
2. Duurzame revitalisering van bedrijventerreinen.
3. Uitbreiding van bedrijventerreinen.
4. Minder kansrijke bedrijventerreinen transformeren naar wonen.
5. Uitbreiding van kleine bedrijventerreinen hoogstens voor bestaande bedrijven, bij voorkeur centralisatie van bedrijven op grotere terreinen.
6. Huidige agrarische bedrijven niet belemmeren en de ruimte geven voor innovatie en recreatieve activiteiten, innovatie, mits de agrarische activiteiten niet worden belemmerd.
7. Stimuleren van transformatie van langdurig leegstaande commerciële panden.
8. Nieuwe ondernemingen moeten voor de gemeente een meerwaarde hebben én duurzaam en klimaat-adaptief zijn.
9. Vrachtverkeer wordt (waar mogelijk) geweerd uit de dorpskernen.

Indicatoren

Revitaliseringspercentage:	Duurzame herinrichting bedrijventerreinen in relatie tot bestaand aanbod.
Bedrijfstransformatiepercentage:	Aantal getransformeerde bedrijven (bestemming, innovatie, doel) in relatie tot bestaande situatie.
Economisch duurzaamheidspercentage:	Aantal nieuwe ondernemingen met een meerwaarde voor de gemeente in relatie tot historische ontwikkeling/landelijke trends.

Activiteiten 2022 - 2026

- Vaststelling en realisatie economische visie met bijbehorende uitvoeringsagenda
- Vaststellen programma vitaal platteland

Deelvisie Recreëren, programma 1

In West Maas en Waal zijn de recreatiemogelijkheden doorontwikkeld. Hierdoor kent de gemeente een 4-seizoenen toerisme. Daarnaast is het recreatieve aanbod ook interessant voor de eigen inwoners.

Maatschappelijk effect:

Versterken van de Merkbeleving van West Maas en Waal

Doelstellingen

1. Investeren in het aantrekkelijk houden van het recreatieve gebied.
2. Inzetten op het sterke toeristische-recreatieve merk 'Het Land van Maas en Waal'.
3. Stimuleren en uitbreiden van recreatieplekken en toerisme.
4. Het verbinden van de parels (attracties en kleinschalige recreatie) langs de Maas en tussen de Maas en Waal; het organiseren van het 'parelsnoer'.
5. Nieuwe recreatieve ondernemers versterken het bestaande aanbod en zorgen voor een 4-seizoenen aanbod.
6. Mogelijkheden voor recreatie op het platteland mogelijk maken.

Indicator

Recreatie-ontwikkelingspercentage: Aantal recreatieplekken + Aantal toeristische (dag)bezoeken + gemiddelde besteding per (dag)bezoeker in relatie tot basisjaar.

Activiteiten 2022 - 2026

- Realisatie uitvoeringsagenda economische visie 2023

Programma 2. Maatschappelijke zaken

Missie gemeente West Maas en Waal

Bijdragen aan het levensgeluk van inwoners

Door een leefomgeving te faciliteren die is afgestemd op de behoefte van de inwoners.

Deelvisie Maatschappelijke Zaken, programma 2

West Maas en Waal heeft een vitale gemeenschap met een actief verenigingsleven, waarbij mensen naar elkaar om kijken. De gemeente faciliteert en helpt mensen (die dat nodig hebben) aansluiting te houden bij de gemeenschap. Sportvoorzieningen en accommodaties blijven waar mogelijk in de buurt/wijk.

Maatschappelijk effect

West Maas en Walers voelen zich gezien en gehoord en kunnen deelnemen aan de maatschappij.

Doelstellingen

1. Jeugd en jongeren op een verantwoorde manier te laten opgroeien, ontwikkelkansen te vergroten en zorg te dragen voor een zinvolle vrijetijdsbesteding.
2. Bevorderen van de zelfredzaamheid van al onze inwoners.
3. Een goede gezondheid en verantwoorde levensstijl van al onze inwoners te bevorderen.
4. Actieve en passieve deelname/betrokkenheid van al onze inwoners aan de samenleving te bevorderen.
5. Een voorzieningenniveau dat bijdraagt aan de leefbaarheid in de dorpen, passend bij de omvang van het dorp.

Indicatoren

Levensstijl-ontwikkelingspercentage:	Aantal West Maas en Walers dat voldoet aan de definitie <i>gezonde levensstijl</i> (nader te bepalen) in relatie tot het totaal aantal inwoners.
Zelfredzaamheidspercentage:	Aantal West Maas en Walers dat voldoet aan de definitie <i>zelfredzaamheid</i> (nader te bepalen) in relatie tot het totaal aantal inwoners.
Inwonerparticipatiepercentage:	Aantal West Maas en Walers dat voldoet aan de definitie <i>participatie</i> (nader te bepalen) in relatie tot het totaal aantal inwoners.

Activiteiten 2022 - 2026

- Opstellen en uitvoeren van een integraal beleidskader 'sociaal domein
- Bevorderen gezonde leefstijl, onder andere in scholen en instellingen.
- Stimuleren sport- en cultuuractiviteiten/evenementen.
- Herijken minimaregelingen. En sport opnemen als bestedingsdoel in de regelingen voor kinderen en volwassenen.
- Dementievriendelijke gemeente worden.
- Stimuleren van publiekstoegankelijke toiletten. En de vindbaarheid vergroten door middel van aansluiting bij de "Hoge Nood App".
- Een integrale aanpak van laaggeletterdheid en lage basisvaardigheden in beleid en uitvoering. En daarbij de continuering van het (mobiel) Digitaal-huis.
- Het continu optimaliseren van werkafspraken met VraagWijzer ten behoeve van een verbeterde toegang.

- Onderzoeken van de behoefte van (jonge) mantelzorgers en aansluiting op het aanbod.
- Waarderen en ondersteunen van (jonge) mantelzorgers via het netwerk van mantelzorgsteunpunten.
- Actief jeugd- en onderwijsbeleid uitvoeren met als doel dat alle jeugdigen zo gezond en veilig als mogelijk kunnen opgroeien en zich zo goed mogelijk ontwikkelen.
- Jeugd en jongeren meer betrekken bij de samenleving.
- Uitvoeren van het Integraal Huisvesting Plan (IHP).
- Realiseren ontmoetingsplekken voor de jeugd.
- Stimuleren van activiteiten tussen jeugd en politiek.
- Regie voeren op de MFA's, afhankelijk van de uitkomsten van de herijkte businesscases.
- Een integrale aanpak ten behoeve van de leefbaarheid in Altforst via de "dorpendeal".

Programma 3. Fysieke leefomgeving

Missie gemeente West Maas en Waal

Bijdragen aan het levensgeluk van inwoners

Door een leefomgeving te faciliteren die is afgestemd op de behoefte van de inwoners.

Deelvisie Fysieke Leefomgeving, programma 3

West Maas en Waal is een goed ontsloten, open & groene, energie-neutrale gemeente. De verkeersveiligheid is op orde en de historie van West Maas en Waal is zichtbaar door de doorontwikkeling van de 'parels' van de gemeente.

Maatschappelijk effect

De fysieke leefomgeving van West Maas en Waal draagt bij aan het welzijn en de gezondheid van de inwoners.

Doelstellingen

1. De gemeente is duurzaam en klimaat-adaptief ingericht.
2. Stimuleren van verduurzaming van huizen; in 2026 meer energielabel A gebouwen.
3. Meer zonnepanelen op of bij woningen (nu 40%, streefgetal 60% in 2026).
4. Realiseren van meer waterbuffers op prioritaire locaties.
5. Meer groene (koele) verblijfsruimtes in dorpen.
6. Meer vergroening van particuliere tuinen.
7. De gemeente is duurzaam en klimaat-adaptief ingericht.
8. Goede, veilige en snelle bereikbaarheid tussen de (voorzieningen van de) kernen en gemeenten.
9. Goede regulering van het oppervlakte en grondwater.
10. De gemeente West Maas en Waal heeft een goede verkeerveiligheid en nagenoeg geen ongelukken in de openbare ruimte.
11. De "parels" van de gemeente zijn zichtbaar.

Indicatoren

Woonverduurzamingspercentage: Aantal circulaire bouwprojecten in de gemeente + het percentage hernieuwde elektriciteit in relatie tot het totale woningaanbod.
(Input factoren: ABC-labels, aantal zonnepanelen, aantal groene daken et cetera).

Versteningspercentage: Aantal tuinen dat voor minder dan 30% is versteend in relatie tot de totale tuinoppervlakte in de gemeente.

Verkeersveiligheidspercentage: Aantal ongelukken in de openbare ruimte + kwaliteit van de infrastructuur + wering vrachtverkeer uit de kernen in relatie tot de toepassing van het gemeentelijk verkeers- en vervoersplan 2023.

Activiteiten 2022 - 2026

- Realisatie uitvoeringsagenda Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan 2023
- Maasveren toekomstbestendig (laten) maken
- Realisatie uitvoeringsagenda laadpalenvisie
- Ontwikkeling en realisatie klimaat en waterplan 2023-2030

- Realisatie aanpak warmtetransitie
- Ontwikkeling en realisatie duurzaamheidsbeleid (nader op te stellen)
- Onderhoudsregime voor wegenkwaliteit en trottoirbeleid in kaart brengen.
- Eenvoudige melding van incidenten op wegkwaliteit, inclusief een transparante prioritering.
- Weg- en veiligheidsproblemen coördineren en bewaken in samenwerking met wegbeheer, waterschap en provincie.
- Onderzoeken of er meer focus moet komen op de kwaliteit en veiligheid van onze wegen en dijken. Met aandacht voor veiligheid, verlichting en parkeren en een klimaat adaptieve inrichting.
- De omgeving van de Zandstraat reconstrueren (i.s.m. belanghebbenden) tot een aantrekkelijk, veilig en klimaat adaptief dorpshart.
- Reconstrueren van de Dorpsstraat in Wamel.
- Reconstrueren van de Rooijsestraat in Dreumel.
- Verfraaien van de dorpsentrees.

Programma 4. Burger, bestuur en veiligheid

Missie gemeente West Maas en Waal

Bijdragen aan het levensgeluk van inwoners

Door een leefomgeving te faciliteren die is afgestemd op de behoefte van de inwoners.

Deelvisie Burger, programma 4

Inwoners zijn betrokken bij gemeentelijke zaken die in hun omgeving gebeuren.

Maatschappelijk effect:

Een dynamische burgerparticipatie die bijdraagt aan de beleidsvorming van de gemeente.

Doelstellingen

1. Versterken van de burgerparticipatie.

Indicator

Burgerparticipatiepercentage:

Aantal West Maas en Walers dat voldoet aan de definitie *burgerparticipatie* (nader te bepalen) in relatie tot het totaal aantal inwoners en de ontplooiende stimuleringsactiviteiten.

Activiteiten 2022 - 2026

- Beleid realiseren waarin de basisparticipatie-infrastructuur opgezet wordt.
- De gemeente gaat naar de inwoners toe (mobiele buurt- en wijkbezoeken).
- Stimuleren van Dorpsplatforms
- Evaluatie Leefbaarheidsvisie 2030, vervolgens opstarten Leefbaarheidsvisie 2050.

Deelvisie Bestuur, programma 4

West Maas en Waal heeft een sterke gemeenteraad die de inwonersbelangen optimaal behartigt. Daarnaast is West Maas en Waal een bestuurlijk en organisatorisch sterke gemeente die ook in 2026 nog zelfstandig is.

Maatschappelijk effect:

Een gemeenteraad die duidelijke ontwikkelingskaders, gebaseerd op maatschappelijke effectsturing stelt.

Doelstellingen

1. Een gemeenteraad die optimaal wordt ondersteund en die de belangen van de inwoners behartigt.

Indicator

Maatschappelijk-effectsturingspercentage: Ontwikkeling toepassing maatschappelijke effectsturing. (Nog geen basisjaar aanwezig, waardoor dit pas een indicator wordt na jaar 1).

Activiteiten 2022 - 2026

- Gemeenteraad en college ondersteunen bij het nemen van een duidelijke rol gebaseerd op het dualisme.
- Gemeenteraad en college begeleiden bij het nemen van een actieve rol in regio en de gemeenschappelijke regelingen.

Deelvisie Veiligheid, programma 4

West Maas en Waal is een veilige gemeente om in te wonen en te verblijven.

Maatschappelijk effect:

Inwoners en bezoekers voelen zich thuis en veilig in West Maas en Waal

Doelstellingen

1. Realiseren van een gemeente waarin iedereen zich thuis en veilig voelt.

Indicatoren

Veiligheidsbelevingspercentage:

Aantal West Maas en Walers dat West Maas en Waal (zeer) veilig vindt in relatie tot het aantal handhavingsinterventies.

Overlastpercentage:

Aantal handhavingsinterventies (waarschuwingen + boetes) in relatie tot het aantal overlastmeldingen.

Activiteiten 2022 - 2026

- Meer zichtbaarheid van de wijkagenten voor een beheersbaar werkgebied.
- Dekkend AED-netwerk blijven borgen en hulpverleners blijven opleiden.
- Ondersteunen VRGZ bij uitbreiden/opvullen vrijkomende posten.

Programma 5. Bedrijfsvoering

Missie gemeente West Maas en Waal

Bijdragen aan het levensgeluk van inwoners

Door een leefomgeving te faciliteren die is afgestemd op de behoefte van de inwoners.

Deelvisie bedrijfsvoering, programma 5

West Maas en Waal is een regiegemeente die dienstbaar is aan haar inwoners, open en duidelijk communiceert en inwoners met vragen daadwerkelijk verder helpt. De gemeente werkt slim & efficiënt vanuit een krachtig financieel beleid, dat aansluit bij gestelde politieke kaders en Wet- en regelgeving. Daarnaast is de gemeente een professionele organisatie die haar professionals ondersteunt, faciliteert, ziet en hoort vanuit de interne dienstverlening en de gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Maatschappelijk effect

Inwoners hebben vertrouwen in de gemeente en professionals zijn trots op de gemeente West Maas en Waal als werkgever.

Doelstellingen

1. Een dienstbare organisatie met een sterke dienstverlening naar de professional (intern).
2. Een dienstbare organisatie die inwoners daadwerkelijk verder helpt bij een (hulp)vraag.
3. Realiseren van de gemeentelijke ambities binnen de kaders van een krachtig financieel beleid.
4. Realiseren van een krachtig informatiebeleid.

Indicator

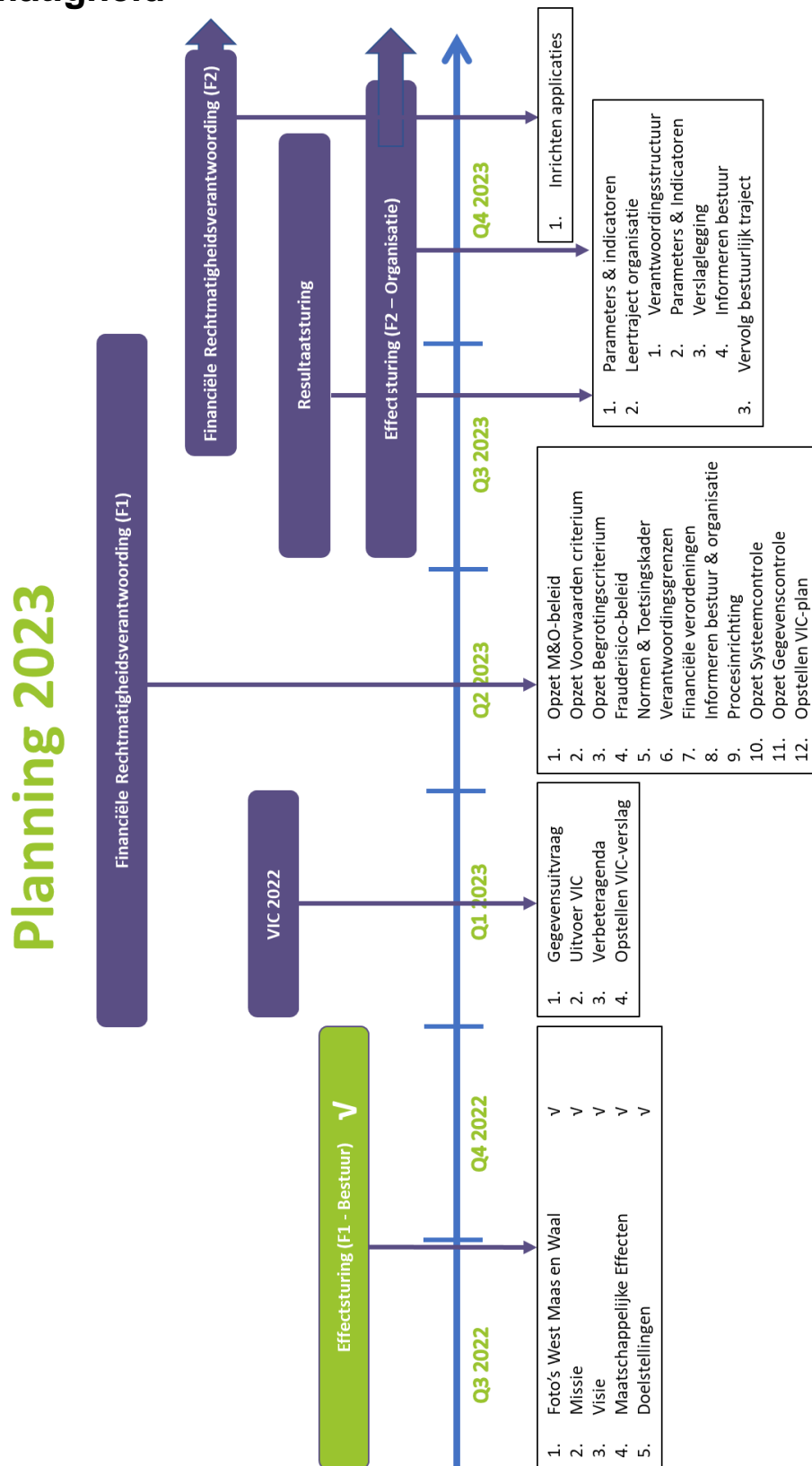
Dienstverleningspercentage:

Aantal (hulp)vraag afhandelingen in relatie tot het totale aantal vragen.

Activiteiten 2022 - 2026

- Personeelsbeleid dat is afgestemd op de ontwikkelingen en behoeften vanuit de organisatie en de maatschappij.
- Implementatie ICT verbeterplan.
- Opstellen Informatiebeleid plan
- Opzet en inrichting Informatiehuis
- Herijkt dienstverleningsconcept t.b.v. het verder versterken van de dienstverlening
- Aanpassen communicatiemiddelen t.b.v. het verder versterken van de dienstverlening
- Toegankelijke communicatie, eenvoudig taalgebruik, verbeterde gemeentewebsite
- Gefaseerde implementatie digitale diensten.
- Het maken van heldere service afspraken tussen team KCC en de overige teams, deze vastleggen (kennisbank) en monitoren (opvolging klantvraag)
- Digitaliseren van de werkstromen, van aanvragen tot verwerking met als doel grip en dus sturing op de voortgang intern en naar de inwoners toe
- Jaarstukken hebben een kaderstellende, signalerende en evaluerende functie.
- Een begroting opgesteld (voor het vrije deel) op basis van maatschappelijk toegevoegde waarde, waardoor resultaat & effect en niet financiën leidende principes zijn.
- Een versterkte bedrijfsvoering a.g.v. de financiële rechtmatigheidsverantwoording en de mogelijkheden die dit in organisatorische sfeer biedt.

Bijlage 1: Planning Maatschappelijke Effectsturing & Financiële Rechtmatigheid *

*Fase 2 van de rechtmatigheid loopt over naar 2024 a.g.v. de doorlooptijd voor het (her)inrichten van applicaties.

*Fase 2 van maatschappelijke effectsturing kent een overloop naar 2024 daar dit een continu proces betreft.

*Binnen deze planning dienen t.z.t. een aantal strategische keuzes gemaakt te worden. Realisatie van de planning hangt deels af van deze keuze en de implicaties m.b.t. de doorlooptijd.